

Wind

JULI 2023

Driemaandelijke Nieuwsbrief
Wase Wind - Fortech

Afgiftekantoor Leuven MassPost - P923765

12

P4

Alles over
laadpunten

P14

Stroomlevering

FORTECH

Warm

Net voor het in druk gaan van deze nieuwsbrief zitten we in de eerste tropische dagen van dit jaar, warm dus.

Warm, dit woord kwam ook aan bod bij de nieuwe verwoording van onze visie in de statuten. Bij een warm nest denk je aan je gezin, familie, maar toch niet aan je elektriciteitsleverancier? En toch, we voelen een grote verbondenheid met onze coöperanten, willen graag mee naar oplossingen zoeken in moeilijke situaties en hulp bieden bij bepaalde beslissingen. Dit hoort toch wel bij een warm nest, in een warm nest heb je geen schroom om iets te vragen of iets aan te kaarten. Infomomenten, bezoeken, telefonische bereikbaarheid, onze BBQ en Algemene Vergadering maken dat mensen op vele manieren bij ons terecht kunnen en dat ook doen.

Achter elk contract, elke factuur zitten mensen van vlees en bloed. Het warme gevoel na fijne contacten met onze coöperanten, burens, scholieren, dat blijft hangen. Als duidelijk wordt dat iemand het moeilijk heeft, dan blijft dit knagen. We willen het beste voor ieder in ons "warm nest".

Als collega's voelen we ons verbonden met elkaar. De neuzen staan in dezelfde richting, ook van onze gidsen en de Raad van Bestuur. Ook onze gezinsleden worden regelmatig bij Wase Wind activiteiten betrokken. De "Wase Wind kids" komen graag uit hun warme nest om zich te nestelen in de warmte van Wase Wind.

JETTY

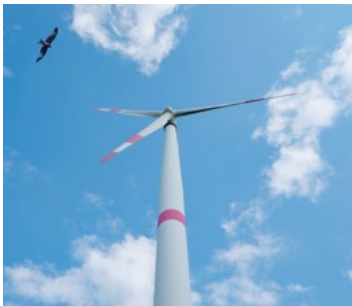

Inhoud

P4

Alles over laadpunten

P10

Onze Windparken

P8

Creatieve windmolen

P14

Stroomlevering

IN DIT NUMMER

- 4 Alles over laadpunten
- 7 Creatieve windmolen
- 8 Elektrische toestellen
- 10 Onze Windparken
- 13 SDG9170 fietsroute

- 14 Stroomlevering
- 16 Coöperant in de kijker
- 18 Activiteiten
- 19 Boek De tijd dringt

Agenda

3

07.10 2023

BBQ voor onze burens en coöperanten onder de wieken van turbine Brabo te Melsele

14.09 2023

jaarlijkse Algemene Vergadering in De Casino te Sint-Niklaas

Alles over laadpunten

Elektrische wagens worden steeds meer deel van het straatbeeld. Het aanbod in modellen wordt groter en betaalbaarder en vanaf juli 2023 zetten de bedrijfswagens weer een stap in de groene richting. Daarnaast houden de batterijen van de eerste generatie auto's het goed vol, dus ook op de occasiemarkt zijn ondertussen goede wagens te vinden. De kans dat er binnenkort een elektrische auto voor jouw deur staat te laden is dus groot! Tijd om alles nog eens op een rijtje te zetten!

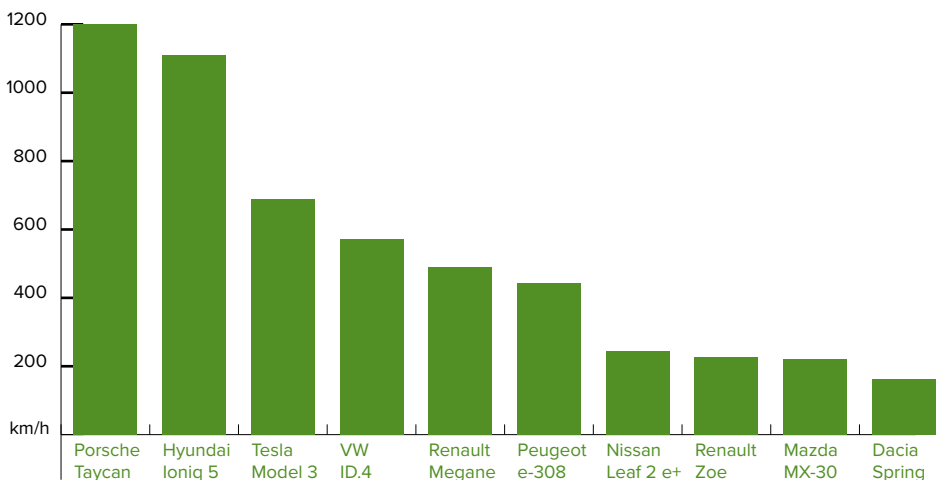
Laadsnelheid

Bij de aankoop van een elektrische auto krijg je meestal een thuislader. Dat is een laadkabel die je in een gewoon stopcontact steekt. Dan komt natuurlijk de vraag of een apart laadpunt nog wel nodig is? Daarvoor moeten we het eerst even hebben over laadsnelheden.

VERBRUIK

Het verbruik van auto's met een brandstofmotor wordt meestal uitgedrukt in liter per 100 km. Bij elektrische auto's spreken we over kilowattuur per 100 km. Compacte wagens halen om en bij de 15 kWh/100 km. Grotere modellen schommelen rond de 20 kWh/100 km.

De snelheid waarmee een elektrische auto oplaadt wordt uitgedrukt in kilowatt (kW). Bij het laden met 1 kilowatt heb je na één uur ongeveer 7 kilometer rijbereik bijgeladen. Een thuislader haalt een snelheid van 2,3 kW of ongeveer 15 km per uur. Na een nacht laden heb je zo gemakkelijk 100 km extra bereik in de batterij. Meer dan voldoende op de meeste dagen. Aan een volwaardig laadpunt kan je theoretisch laden tot 22 kW, al zijn de meeste elektrische wagens beperkt tot 11 kW. Hierbij heb je na één uur laden ongeveer 60 km extra rijbereik. Voldoende om de batterij van de meeste auto's op één nacht volledig op te laden. Tijdens een lange trip kan je ook terecht bij een snellaadpaal ('fast charger'). Deze vind je meestal naast de snelweg en je laadt er tegen 100 à 200 kW. Daarbij gaat de batterij op een kwartier tot half uur van 20 naar 80 procent.

Snelladen DC snelladen (gemiddeld)

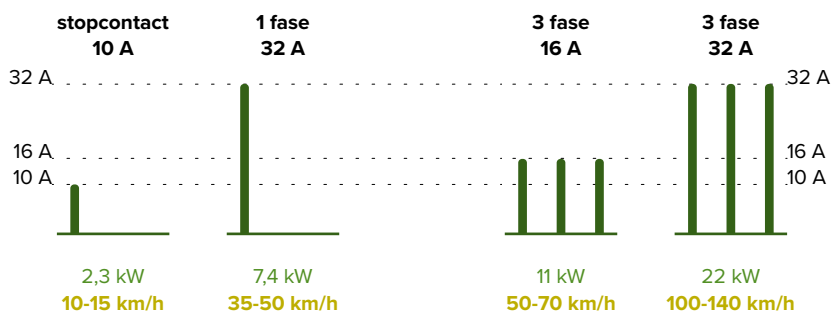
Thuislader of laadpunt?

Wie beperkte afstanden rijdt en voldoende tijd heeft om te laden komt meestal toe met een thuislader. In uitzonderlijke situaties kan een publieke laadpaal of laadpunt op het werk een aanvulling zijn. Natuurlijk bespaar je hiermee de installatiekosten, maar ook wordt je verbruik zo vanzelf gespreid. Een voordeel met oog op het capaciteitstarief. Zorg wel steeds voor een veilige aansluiting: gebruik geen verlengkabels en laat bij twijfel je elektrische installatie nakijken door een elektricien.

In sommige gevallen is een vast laadpunt toch aangeraden, in de eerste plaats om sneller te laden. Handig voor wie vaak maar even thuis is of één vaste parkeerplaats deelt met meerdere wagens. De kortere laadtijd geeft je daarnaast ook de flexibiliteit om te laden op momenten met veel zon of lagere tarieven. Verder hebben laadpunten vaak de mogelijkheid om het verbruik te meten en af te rekenen met een derde partij, zoals de werkgever. Dat laatste komt van pas voor wie een bedrijfswagen heeft.

1 fase, 3 fase, ampères?!

Enkel een laadpunt is geen garantie op sneller te laden, ook de netaansluiting moet voldoen! Opgelet, nu wordt het even technisch! Hoewel bijna alle elektrische toestellen in huis gebruik maken van 1 fase, werkt ons elektriciteitsnet op 3 fasen. In veel woningen komen deze ook alle drie binnen. Sneller laden via een laadpunt kan op twee manieren. Enerzijds gaat er meer stroom door de kabel (tot 32 ampère, in plaats van 10 uit het stopcontact), anderzijds worden 3 fasen gecombineerd. Toch doet niet elke wagen dit op dezelfde manier. Sommige modellen gebruiken 32 ampère op één fase, andere 16 ampère op

Laadsnelheden

drie fasen. Al lijkt dit laatste de standaard te worden. Duurdere wagens kunnen uitzonderlijk tot 32 ampère op 3 fasen opladen. Dit onderscheid is belangrijk, want zoals vaak is het de zwakste schakel in een systeem dat bepalend is.

Wil je ten volle kunnen genieten van de laadcapaciteit van je wagen moet dus zowel de netaansluiting van Fluvius, het laadpunt als de bekabeling voldoende capaciteit hebben. Op de meeste plaatsen is dit geen probleem. Als je netaansluiting momenteel toch beperkt is, overweeg je best om toch al een voldoende zware kabel en een laadpunt geschikt voor 3 fasen te plaatsen. De beperkte extra kost vandaag weegt meestal niet op tegen de bijkomende werken in de toekomst. Daarnaast kan je via mijn.fluvius.be eenvoudig een verzwaring van de bestaande aansluiting aanvragen. Vraag zeker raad aan je installateur!

KOM ALLES TE WETEN OVER JE AUTO!

Via www.ev-database.org kan je eenvoudig alle specificaties over laadvermogen, rijbereik, snelladen van de meeste elektrische wagens terugvinden. Handig!

Intelligent laden

De meeste laadpunten kunnen meer dan enkel aan en uit schakelen. Ze regelen de laadsnelheid of kunnen een laadsessie uitstellen. Een overzicht:

STATIC LOAD BALANCING

Soms is een (net)aansluiting onvoldoende om meer dan één auto tegelijk aan volle snelheid op te laden. In plaats van het vermogen van alle laadpunten permanent terug te schroeven wordt het beschikbare vermogen op dat moment automatisch verdeeld. Hiervoor is onderlinge communicatie tussen de laadpalen nodig. Dit is de minst 'slimme' manier van load balancing, er wordt immers geen rekening gehouden met het werkelijke verbruik.

DYNAMIC LOAD BALANCING

Naast de laadpunten zijn er natuurlijk andere verbruikers in een woning (of bedrijf). Om te vermijden dat je elke avond moet wachten met de laadkabel in steken tot de oven uitstaat en de droogkast gestopt is kan je gebruik maken van dynamic load balancing.

Hierbij communiceren de laadpunten met een meter op de hoofdaansluiting. Sommige laadpunten kunnen met een 'dongle' rechtstreeks de digitale meter uitlezen, andere gebruiken een aparte energiemeter die in de zekeringkast wordt geplaatst.

Deze vorm van intelligent laden is ook interessant met oog op het capaciteitsstarief. Je stelt op voorhand een vermogenslimiet in en loopt zo geen risico op een onverwacht piekverbruik door het opladen van de wagen. Let wel: de laadpunten kunnen enkel zichzelf terugschroeven, op andere toestellen hou je best zelf een oogje.

SOLAR CHARGING

Wie zelf elektriciteit opwekt wil natuurlijk in de eerste plaats deze energie gebruiken om de auto te laden. Sommige laadpunten kan je instellen om enkel te laden wanneer

er overschot is van de zonnepanelen. Ook hiervoor communiceren de laadpunten met een meter op de hoofdaansluiting.

SMART CHARGING

In de toekomst zal het interessant worden om te laden op momenten dat de stroom goedkoper is, bijvoorbeeld via dynamische tarieven. Hierbij wordt de laadsessie elke dag uitgesteld naar de uren met de goedkoopste stroom. Sommige laadpunten bieden deze functionaliteit, eens verbonden met het internet, rechtstreeks aan. Anderzijds bestaan er ook enkele apps (zoals Jedlix en Stekker) die een verbinding maken met de auto zelf.

Bidirectioneel laden

Sinds vorig jaar zijn de eerste bidirectionele laadpunten in ons land beschikbaar. Hiermee doet de elektrische wagen dienst als thuisbatterij (vehicle to home of V2H). De kostprijs hiervan is voorlopig echter nog aan de hoge kant wat ze niet rendabel maakt. Ook is de technologie nog in ontwikkeling en hebben autofabrikanten een eerder afwachtende houding. Sommige modellen van elektrische wagens hebben wel een stopcontact om elektrische toestellen op aan te sluiten (vehicle to load of V2L). Eerder een gimmick, maar wel handig voor wie gaat kamperen.

Subsidies

Tot 31 augustus 2024 geeft de federale overheid een fiscaal voordeel voor de installatie van vaste laadpunten. Hier hangen wel enkele voorwaarden aan vast, opletten dus!

PARTICULIEREN

Particulieren en eenmanszaken kunnen dit jaar rekenen op een belastingvermindering van 30%. Vanaf 2024 verlaagt dit naar 15%. Het bedrag waarop de belastingvermindering wordt verleend is beperkt tot 1750 euro per laadpunt en per belastingplichtige. Er zijn enkele vereisten:

- In of nabij de eigen woning (nvt bij een tweede verblijf)
- Intelligent*
- Laden met groene stroom (lokaal opgewekt of via een contract met een leverancier van 100% groen stroom, zoals Wase Wind)
- Gekeurd door een erkend keuringsorganisme

ONDERNEMING

Ondernemingen kunnen rekenen op een verhoogde kostenaf trek van 150% voor publieke laadpunten. Ook de installatiekosten vallen hieronder. Ook hier is een intelligent* laadpunt een vereiste.

* Het laadpunt kan via een gestandaardiseerd protocol gekoppeld worden met een beheersysteem dat de laadtijd en het laadvermogen van het laadstation kan sturen. Verschillende protocollen kunnen aan deze voorwaarde voldoen. Controleer voor de zekerheid de meest recente wetgeving!

WIST JE DAT 95% van de nieuwbouwwoningen zonnepanelen legt, 30% een warmtepomp neemt en slechts 1% een zonneboiler?

En er kan nog veel meer want deze 5219 MW zonnepanelen is **amper 8% van de nuttige dakoppervlakte** voor zonnepanelen op de Vlaamse daken.

Bron: Vlaanderen, energie en klimaatagentschap
tinyurl.com/warmtebron

LAB 29

Dit jaar hebben we LAB29 officieel in gebruik genomen. Met LAB29 hebben we een bijkomende vergaderzaal, opslagruimte en living lab vlakbij ons bestaande kantoor in de Samelstraat te Sint-Gillis-Waas. Bij de bouw van LAB29 werd zoveel mogelijk van de vorige structuur behouden en uitgebreid met een constructie in houtskeletbouw. De vergaderzaal wordt verwarmd met een warmtepomp en ventiloconvectoren, die daarnaast ook voor de nodige koeling kunnen zorgen. Ook de douche, voorzien voor wie met de fiets naar kantoor komt, krijgt zijn warm water van deze warmtepomp. Voor de collega's die met de elektrische wagen komen naar het werk komen zijn laadpunten beschikbaar. Verder is het dak voorzien van 20 kilowatt aan zonnepanelen. Hiermee is LAB29 zelfs op de minst zonnige dagen volledig voorzien van eigen opgewekte stroom. De overschot aan zonnestroom gebruiken we voor het opladen van de auto's en om te delen met onze coöperanten. De 100% groene en waterdoorlatende tuin wordt duurzaam onderhouden en vormt de ideale lunch- en buitenvergaderplek op warme dagen. LAB29 doet dienst als living lab waar we experimenteren met nieuwe technologieën. De inzichten en ervaringen die we hieruit halen delen we als tips en advies met de onze coöperanten.

JEROEN

Creatieve windmolens

Laat je fantasie de vrije loop en bouw een unieke windmolen. Vergeet niet om een foto te sturen naar jetty@wasewind.be, zo maak je kans op een “wind verrassing”

Lotte Groessens bouwde haar Lego Technic vrachtvliegtuig om tot dit prachtexemplaar.

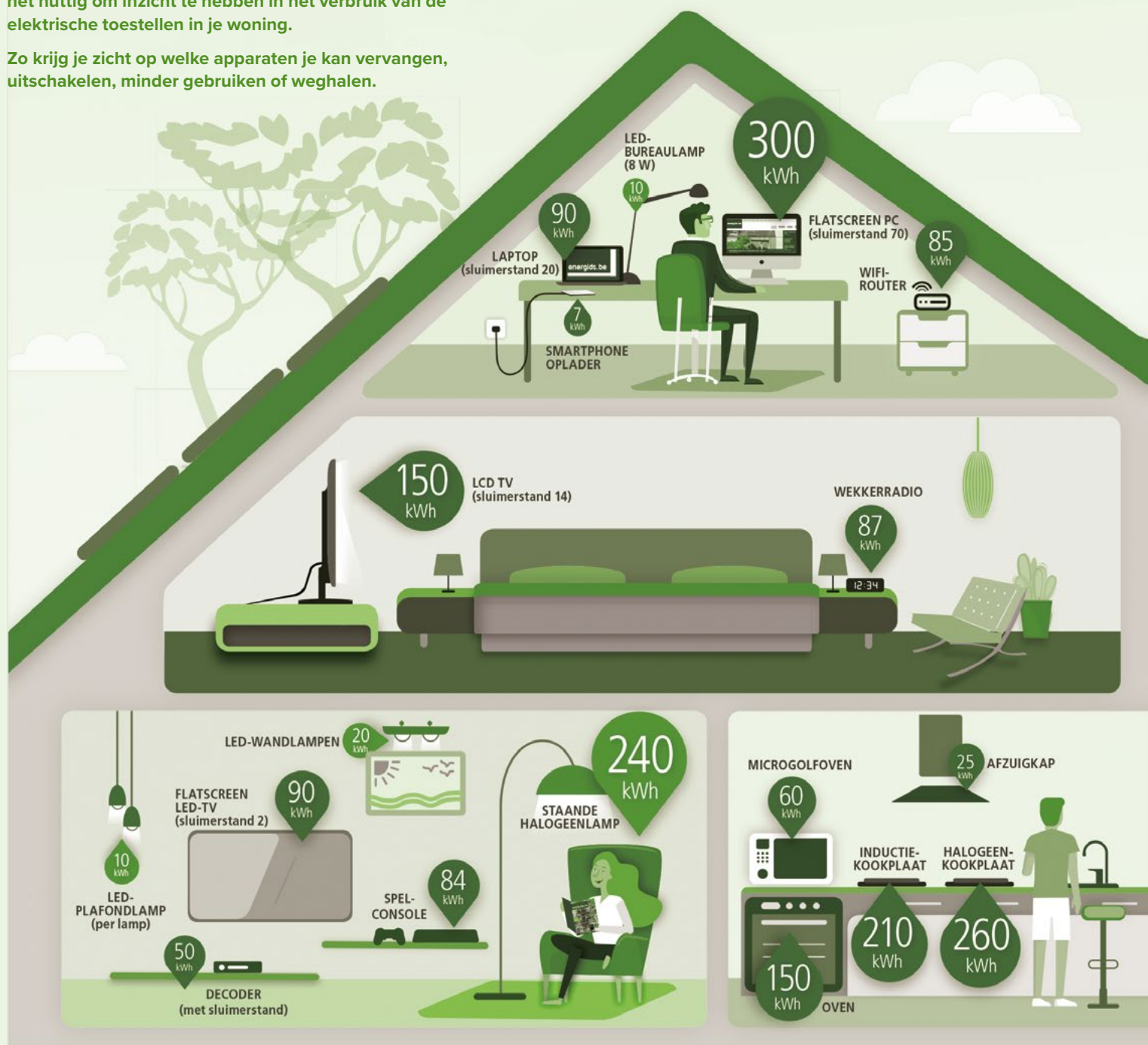
We zijn benieuwd naar jouw creatie!

Elektrische toestellen

Om doeltreffend te besparen op je energiefactuur is het nuttig om inzicht te hebben in het verbruik van de elektrische toestellen in je woning.

Zo krijg je zicht op welke apparaten je kan vervangen, uitschakelen, minder gebruiken of weghalen.

Opmerkingen:

De verbruikscijfers (bron: Homegrade) stemmen overeen met een gemiddeld gebruik in normale omstandigheden.

Hoe controleer ik het verbruik per toestel?

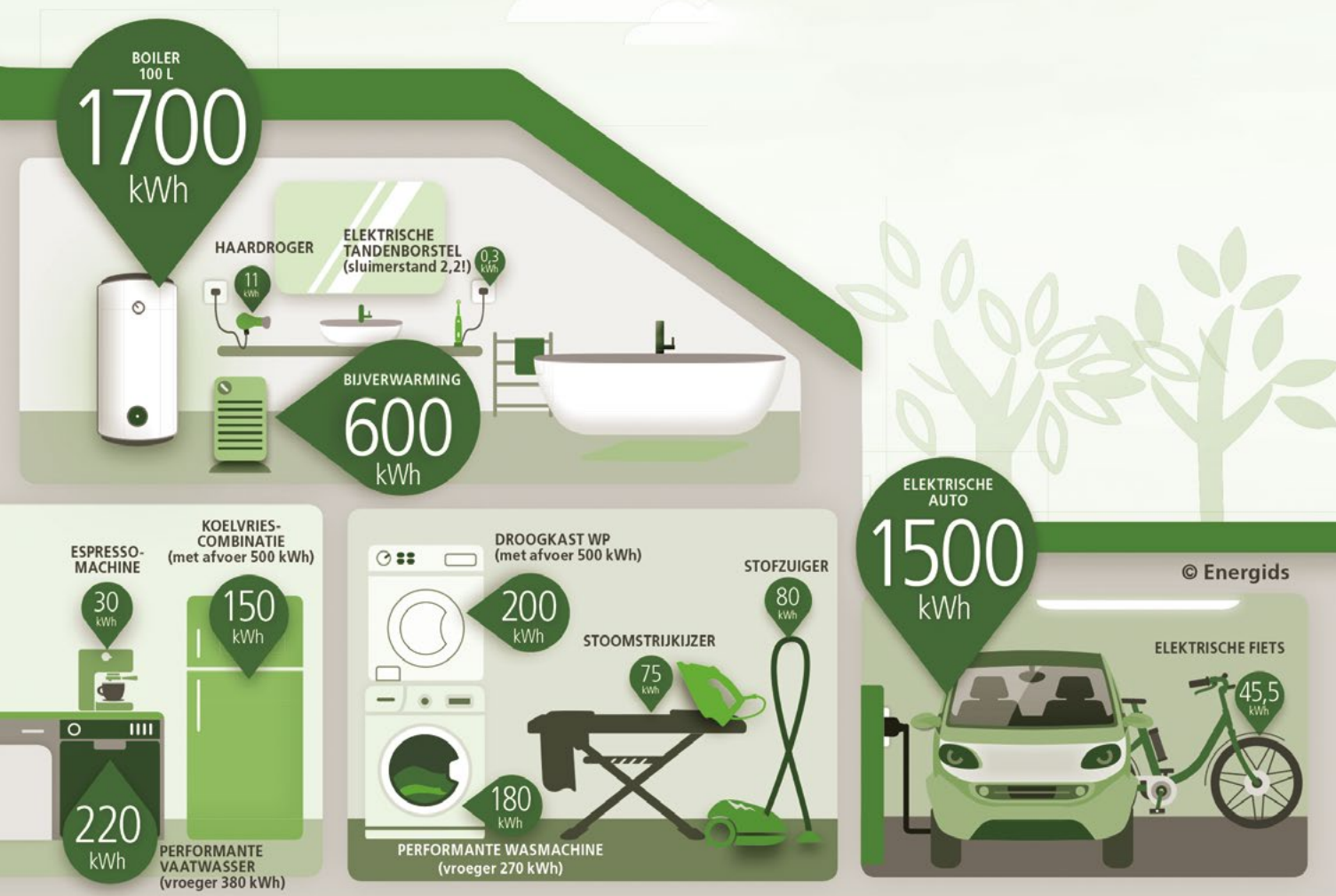
Gebruik een mobiele wattmeter. Plaats die tussen het stopcontact en het toestel. Verkrijgbaar in elke doe-het-zelfzaak.

hoeveel verbruiken ze jaarlijks?

Hoe bereken ik het jaarlijks verbruik van een toestel?

$$\frac{(x \text{ dagen}) \times (x \text{ uren gebruik}) \times (x \text{ watts})}{1\ 000} = x \text{ kWh/jaar}$$

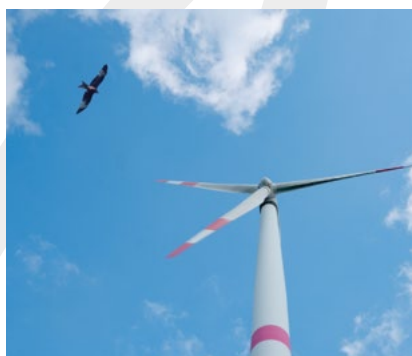
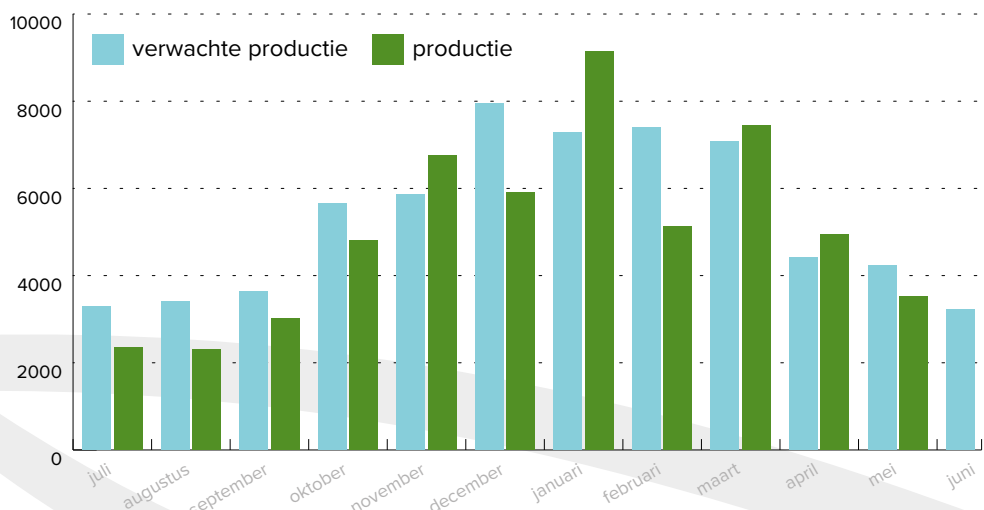
Voor het capaciteitstarief vermijd je best om verschillende toestellen met een groot verbruik tegelijk te gebruiken.

Onze Windparken

Windjaar 2022-2023

Bij Wase Wind beschouwen we een windjaar van zomer tot zomer, van juli 2022 tot juni 2023.

Sinds begin 2023 ziet het ernaar uit dat we eindelijk weer een wat meer gemiddeld windaanbod hebben, ook al bleven de stevige voorjaarsstormen uit. De topmaanden van het afgelopen windjaar zijn november, januari, maart en april. De maanden die wat onder de verwachting blijven zijn: de zomermaanden, oktober, december, februari en mei. Gemiddeld gezien komt de energieproductie op 92% van een gemiddeld windjaar uit.

Gezocht en voldaan

Voor de milieuvergunning van het windpark Goeiende moeten we in vooraf bepaalde jaren vanaf begin oktober tot eind maart zoeken naar eventuele vogelslachtoffers en ze inventariseren. 2022-2023 was weer zo'n inventarisatiejaar. Belora, een vereniging van amateur-ornithologen en vogelringers, zoekt daarvoor twee keer per week een perimeter van 100m rond de windturbines af. In totaal leggen ze daarbij een afstand tussen de 12 en de 15 km per keer af. Voor dit derde inventarisatiejaar voldoen we opnieuw met glans aan de vooropgestelde milieuvoorwaarden.

Werkloos

In juni staan alle turbines langs de E34 te Sint-Gillis-Waas-Vrasene-Melsele en in de Waaslandhaven er twee weken werkloos bij: in het kader van fase 3 van het Braboproject voert Elia werken uit aan het transformatorstation 'Beveren-Zillebeek'. Dat is waar een groot deel van het middenspanningsnet van Beveren (15kV) en ook 24 windturbines (30kV) geconnecteerd worden met het 150kV-net.

Tot vandaag ging dit via de 150kV-luchtleijn, maar dat zal in de toekomst gebeuren via

een nieuwe ondergrondse kabel naar de hoogspanningspost 'Kallo'.

De bestaande 150kV-luchtleijn zal later dit jaar worden vervangen door een 380kV-leijn (tussen post 'Liefkenshoek' en post 'Mercator'). Dit moet zowel het Belgische elektriciteitsnet versterken, als ook de import- en exportcapaciteit met Nederland verhogen.

Lekker fris

Bij het windpark Bredekop staat één windturbine in een wei waar de koeien in de zomer op grazen. De koeien hebben geen schrik van die grote constructie met bewegende onderdelen. Ze kijken niet op naar de windturbine. In tegendeel hebben ze er een voordeel bij ontdekt: op warme zonnige dagen volgen ze de schaduw die de mast werpt en gaan ze daar lekker liggen rusten.

Vergunningen

BRAEMLAND 2

De windturbines van Braemland 2, te Beveren-Melsele, hebben we de voorbije 14 jaar heel goed onderhouden en kunnen zeker nog een aantal jaren mee. Om de uitbating van het windpark na 2026 verder te kunnen zetten, is het noodzakelijk om de huidige milieuvergunning om te zetten naar de nieuwe vorm, de zogenaamde 'omgevingsvergunning'. De deputatie van Oost-Vlaanderen heeft de omzetting naar de omgevingsvergunning eind 2022 verleend.

BAGGAART-STEKENE

De oorspronkelijke vergunningsaanvraag van Baggaart dateert van 2017. De bijgestelde vergunning van 2020 zat in december vorig jaar nog bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Begin 2023 werd het beroep tegen de vergunning verworpen. De vergunning is nu dus finaal. Voor de (tweede) lopende vergunningsaanvraag van eind 2021 heeft het Vlaams gewest begin november 2022 een vergunning toegekend. Tegen deze vergunning werd beroep aangespannen. Er is nog geen datum van de zitting bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen bekend gemaakt.

Wie per mail informatie wil krijgen over de status van de procedures kan zich aanmelden op info@windparkbaggaart.be of telefonisch contact met Wase Wind opnemen

Lente: tijd voor actie

De lente en de zomer, wanneer er minder windaanbod is, zijn de uitgelezen momenten om niet-tijdsgebonden inspecties uit te laten voeren. Zo plannen we inspecties van de cabines en wiekonderhoud aan alle windparken. Wiekonderhoud resulteert altijd in spectaculaire plaatjes: met behulp van touwtechnieken klimmen deze durvers langs de wieken om alles grondig te controleren.

Bijzondere Ornithologieprijs voor een bijzondere vrijwilliger

De oprichters van Belora vzw zijn allemaal gepassioneerde amateur-ornithologen en vogelringers. Eén van hen, Lyndon Kearsley, volgt al een 10-tal jaar de vale gierzwaluw, een heel bijzonder vogeltje. Omdat de technologie niet stil staat, werd het mogelijk om de vale gierzwaluw jaarrond te volgen over de hele wereld.

Hoe kwam je op het idee om de vale gierzwaluw te beginnen volgen?

Lyndon: "De vale gierzwaluw is een zuster-vogel van onze gierzwaluw. De gierzwaluw vliegt in de zomermaanden rond in het dorp waar ik woon. Ik vind dat een hele leuke vogel: hij vliegt beter dan al de rest. Toen ik in 2008 een paper van een Canadese prof las dacht ik "aha, dat is perfect voor de gierzwaluw". Het artikel ging over het gebruik van kleine dataloggers bij een Amerikaanse zwaluwsoort. Deze soort nestte oorspronkelijk in holtes van bomen, maar heeft volledig de overstap gemaakt naar nestkasten in de tuinen van mensen. Bij ons is de vroegere toename van de populatie gierzwaluwen waarschijnlijk ook te danken aan menselijke architectuur: kerktorens, pannendaken en plaatsen waar ze met een groepje samen kunnen wonen zijn superaangetrokken voor deze vogel. Oorspronkelijk nestte de gierzwaluw bij ons ook in boom- of rotsholtes. Dit gedrag is heel zeldzaam geworden doordat bossen en boomholtes schaars zijn geworden. Het komt enkel nog voor in streken waar veel bossen zijn en er amper mensen wonen.

Aan de andere kant komt de gierzwaluw-populatie, net zoals vele vogelsoorten, nu weer onder druk te staan: enerzijds doordat het aantal insecten sterk achteruitgaat, wat hun enige voedselbron is, ze zijn "insectivoor"; anderzijds doordat we nu onze bouwstijl aanpassen om energiezuiniger te zijn en dus meer dichte gesloten gebouwen creëren. Dit heeft ook effect op andere sociale vogelsoorten zoals spreeuwen.

De loggers die in Canada gebruikt werden waren ontwikkeld in Cambridge UK, speciaal voor vogels. Ik ben gestart met het aanbrengen van de loggers op onze

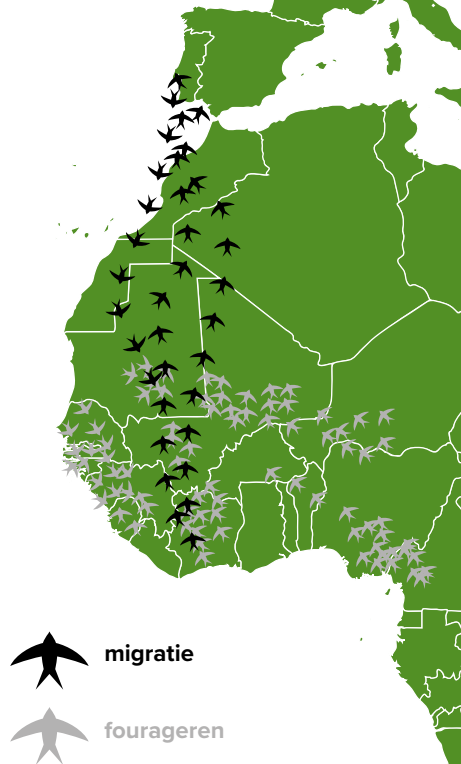

Lyndon Kearsley met vale gierzwaluw

gierzwaluwen in 2010, de eerste resultaten had ik in 2011, bij hun terugkeer naar de broedplaats. Door dit onderzoek kwam ik in contact met onderzoekers uit Portugal, die exact hetzelfde wilde doen voor de vale gierzwaluw. Zo is het allemaal begonnen."

Wat is er zo bijzonder aan de vale gierzwaluw?

Lyndon: "De vale gierzwaluwen, net zoals onze gierzwaluw, zijn echte vliegers: ze brengen hun tijd quasi 24/7 in de lucht door. Ze rusten waarschijnlijk al vliegend en ze eten al vliegend. Enkel om te broeden komen ze een aantal weken aan land. Jonge vogels doen dit pas wanneer ze 3 jaar, of meer, oud zijn. Ze vliegen dus meerdere jaren aan een stuk voor ze weer aan land komen. Het zijn ook echte trekvogels: in het

voorjaar en de zomer zijn ze aanwezig in het Middellandse Zeegebied, in het najaar trekken ze weg naar West-Afrika, omdat daar het aanbod aan insecten dan groot is. Daardoor is hij voor de mens moeilijk te volgen: luchtgebonden vogels vormen een mysterie.”

Hoe gingen jullie te werk?

Lyndon: “Een groep ringers in Portugal deed al meer dan 20 jaar veldwerk. We kenden de adulte vogels in deze kolonie dus goed en het was interessant om hier de loggers in te zetten. We hebben ivore deze wetenschappelijk paper extra collega's ingebracht om een kritische blik op de data te werpen. Verschillende stemmen zijn nodig om zo'n data-verhaal op het juiste pad te brengen: hoe gaan we dit verwoorden, hoe gaan we de data bewerken. Het is een internationale groep: sommigen zijn verbonden aan de universiteit, anderen zijn veldornitholoog, expert statistiek of expert in dataverwerking van loggers. In totaal werkten 11 auteurs aan het artikel. Onze eerste dataloggers waren 'simpele' loggers, ze werkten op basis van daglicht-metingen. Maar wij misten cruciale informatie van wat ze rond de equinox periodes deden. De loggers die we voor de paper gebruikten en waarvoor we de prijs kregen, zijn meer geavanceerd: hij logt om de 6 uur de GPS-coördinaten van de vogel. De logger berekent zelf niets, dat gebeurt achteraf wanneer we de data bij het volgende broedseizoen kunnen uitlezen. De logger ziet eruit als een rugzakje: hij zit

onder pluimen, mag niet in de weg zitten om te vliegen en broeden en mag aerodynamisch niet storen. Zij wegen iets minder dan één gram.

Na een test gingen we in 2019 van start met de GPS-loggers. En toen in de lente van 2020 we de eerste data zouden kunnen ophalen, werd dat bemoeilijkt door... corona. Toch kregen twee collega's uit Portugal uitzonderlijk de toestemming om de loggers te gaan ophalen. Wat waren we blij toen we zagen dat we effectief een jaarrond aan data hadden gelogd.”

Wat hebben jullie ontdekt?

Lyndon: “In het najaar oriënteerden de vogels die we volgden zich in West-Afrika op twee grote weerfronten: eerst op de 'Inter-Tropical Convergence Zone' (ITCZ) in de Sahel net ten zuiden van de Sahara woestijn, daarna foerageren ze in mid-winter via zeebriesfront, die vormen langs de Westkust en bij rivier delta's in de Golf van Guinea. Die frontzones zijn overgangszones tussen twee tegenovergestelde luchtmassa's: de condities om daar vliegend te jagen zijn excellent en ze zijn rijk aan vliegende insecten. Ze gebruiken die weerpatronen in hun voordeel. Als we alleen de waargenomen datapunten om de 6 uur optellen zien we dat ze minstens 60.000km/jaar afleggen tijdens de wintermaanden, in realiteit zal het eerder 200.000km zijn.

Wat verrassend is, is dat de twee gebieden waar ze in de herfst en winter foerageren erg verschillend zijn: in de Sahel is het een interactie tussen de Passaat-winden van de woestijn en de zuidelijke tropische moesson. Daar zijn heftige weersomstandigheden, met veel donderwolken. We hebben zowel de weersgegevens van het gebied in kaart gebracht, alsook de vegetatie en dat gecombineerd met de vliegbewegingen van de vale gierzwaluw. Anderzijds is het zeebriesfront aan de kust een heel cyclisch dag patroon: in de late namiddag blaast de landluchtstroom hen weg van de kust, tot soms 100km zee-inwaarts, en in de late nacht en ochtend zakken ze terug af naar de kust met de ochtend zeebries. Wat we konden linken is dat de insecten in dezelfde cyclus van luchtstromen meedrijven en -vliegen. Bovendien hoeven die insecten niet persé van de vegetatie eronder te komen, ze drijven vooral mee in de lucht. Een geblazen insect is trager dan een vogel die vliegt. Het is als het ware een “flying dinner” met eten à volonté. Er was nog niet veel onderzoek gedaan

tussen de atmosferische condities op macro-schaal en het foeragegedrag bij insectivoren buiten het paarseizoen. Dit is dus echt wel vernieuwende informatie”

Jullie ontvingen een ornithologieprijs voor dit werk. Van wie gaat de prijs uit?

Lyndon: “Zoals gezegd hebben we met een heel team de data bestudeerd en een paper gepubliceerd. Die is ook uitermate gereviewed door collega's. Dit heeft de paper nog sterker gemaakt. De prijs gaat uit van de Universiteit van Antwerpen. Hij wordt tweejaarlijks uitgereikt voor verdienstelijk veldonderzoek naar vogels. De prijs draagt de naam van Wim Dings, een enthousiast veldornitholoog en actief lid van vereniging 'De Wielewaal', nu deel van Natuurpunt. Normaal gaat de prijs naar een doctoraatsstudent in België of Nederland, maar hij staat ook open voor vrijwilligers. Dit is de eerste keer dat de prijs naar een vrijwilliger gaat.”

Dikke proficiat daarmee! Wat staat er nu op nog op je programma?

Lyndon: “Ik ben nu bezig met een nieuwe paper: die gaat over drie gierzwaluwsoorten en hun vliegpatronen bij maanlicht. Daarnaast zijn we nog gedetailleerder het vlieggedrag van de vale gierzwaluw tegenover de luchtprocessen aan het bestuderen, met de nieuwste generatie loggers. Het is allemaal zo fascinerend!”

Dankjewel Lyndon voor al je boeiende werk!

ILONA-KRIS

Logger op een vale gierzwaluw © Lyndon Kearsly

SDG9170 fietsroute

Wij staan alvast in de startblokken om al fietsend op ontdekking te gaan!

Al fietsend door de gemeente Sint-Gillis-Waas de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ontdekken, een leuk idee voor een zomerse vakantiedag.

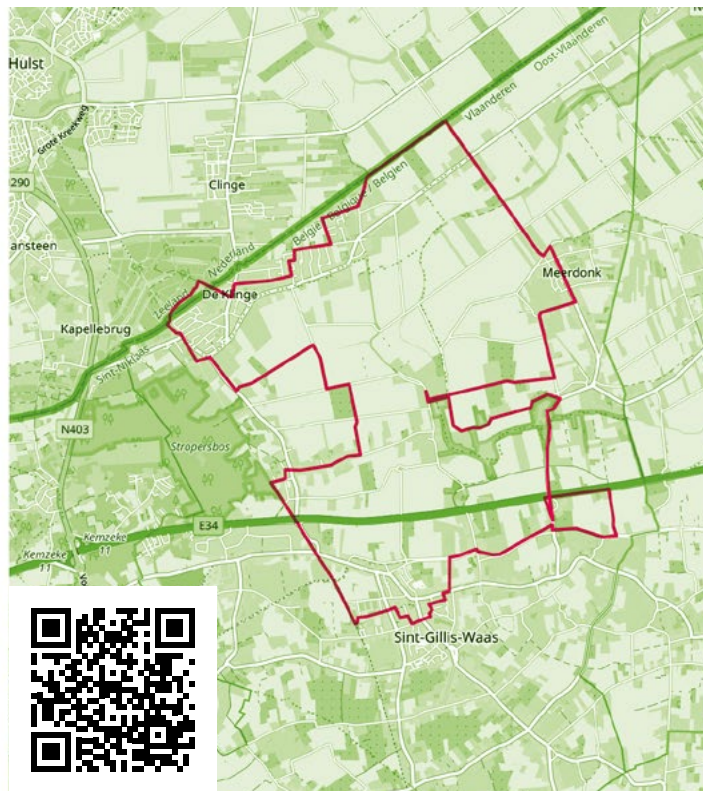
De fietsroutes SDG9170 Noord en SDG9170 Zuid leiden je via herkenningspunten over de SDG's door Sint-Gillis-Waas, Sint-Pauwels, Meerdonk en De Klinge. Op de kaart zijn de herkenningspunten aangeduid met het nummer van de

SDG (Sustainable Development Goal). Ons Wase Wind kantoor is het herkenningspunt bij SDG 7: toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.

Fietsen met GPS? Beide routes zijn gratis te downloaden op **www.routeyou.com**. Scan hiervoor de QR codes onder het kaartje.

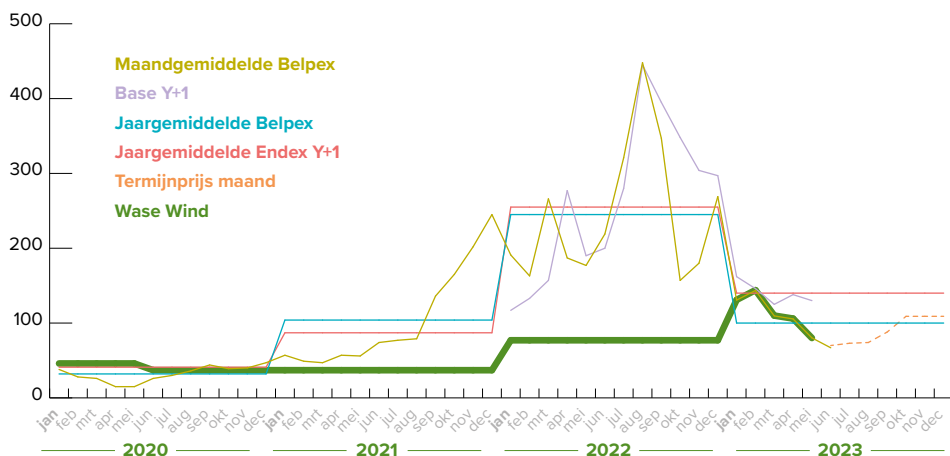
SDG9170 Zuid is de route doorheen Sint-Gillis-Waas en Sint-Pauwels: ca 20 km. tinyurl.com/SDGZuid

SDG9170 Noord is de route doorheen Meerdonk en De Klinge: ca 30 km. tinyurl.com/SDGNoord

Stroom- levering

Evolutie elektriciteitsprijs

We konden er niet omheen, de groothandels elektriciteitsprijs ging in de tweede helft van 2021 in stijgende lijn met een ongekende hoogte in augustus 2022. Gelukkig koelde de markt af, de prijzen stonden begin 2023 nog steeds erg hoog, maar er zette zich een gestage daling in.

Variabel tarief

Door de uitzonderlijke marktomstandigheden namen we eind 2022 de weloverwogen beslissing om voor 2023 over te gaan naar een variabel tarief: het maandgemiddelde van de uurprijzen op de zogenaamde dagmarkt, ook nog EPEX Belpex, Day Ahead Market genoemd.

Nu zijn we blij met deze keuze, door goed-gevulde Europese gasvoorraden en lagere gasprijzen blijven de elektriciteitsprijzen dalen. Zoals het er nu naar uit ziet zal de elektriciteitsprijs voor onze klanten in 2023 25% hoger zijn dan in 2022 terwijl we vreesden voor een verdrievoudiging. **Uiteindelijk zal de jaarfactuur 10 tot 20% hoger zijn dan vorig jaar, een heel verschil met de oorspronkelijk ingeschatte verdubbeling.**

Aanpassen voorschotbedragen

Niet wetende wat de toekomst in petto had, werden de voorschotbedragen voor 2023 herberekend op basis van de gemiddelde maandbelpex van 2022. Dit betekende in januari 2023 een verdubbeling van de voorschotfacturen t.o.v. december 2022.

De positieve evolutie van de energieprijzen maakte het in februari reeds mogelijk om de voorschotfacturen lichtjes te laten dalen. **We besloten om de maandelijkse voorschotbedragen minstens om de drie maanden af te toetsen aan de prijsevolutie op de elektriciteitsmarkt. In mei konden we de voorschotfacturen voor een tweede maal verlagen.**

Maandelijkse afrekeningsfacturen

Wie reeds een digitale meter heeft, kan overstappen naar maandelijkse afrekeningsfacturen i.p.v. maandelijkse voorschotfacturen en een jaarlijkse afrekeningsfactuur, meetregime SMR3. Op deze manier betaal je maandelijks je werkelijk verbruik aan de gemiddelde Belpex elektriciteitsprijs van die maand. Doe je inspanningen om je elektriciteitsverbruik te verminderen? Je ziet het resultaat onmiddellijk op de afrekening van die maand. Ruim 300 klanten schakelden reeds over naar maandelijkse afrekeningsfacturen, SMR3.

Uitvallijst

Door een probleem in de data-uitwisseling tussen Fluvius en de energieleverancier staan in Vlaanderen 20.000 afnemers op de zogenaamde uitvallijst, waaronder een 45-tal Wase Wind klanten. Voor deze klanten krijgen we geen meetgegevens door, met als gevolg dat er ook geen automatische facturen opgemaakt worden. In overleg met deze klanten zoeken we actief naar een tussenoplossing om te vermijden dat ze na maanden plots een hoge factuur krijgen.

Capaciteitstarief

Op 1 januari 2023 werd het capaciteitstarief ingevoerd. (zie ook Wind11). Het grootste deel van de netkosten wordt niet meer berekend op basis van je verbruik in kWh, maar op basis van hoeveel elektriciteit je maximaal tegelijkertijd verbruikt, je piekvermogen. Het capaciteitstarief is geen bijkomend tarief, maar een andere berekeningswijze van de netkosten.

We hebben in de eerste maanden van dit jaar zeer veel simulaties voor klanten gemaakt, daaruit blijkt dat het capaciteitstarief in de meeste gevallen geen verhoging van de totale netkosten betekent. In vele gevallen blijven deze in dezelfde lijn als voorheen of zijn ze zelfs lager.

DAG- EN NACHTTARIEF

Voor de netkosten is er geen onderscheid meer tussen dag- en nachttarief. Het is de bedoeling om het elektriciteitsnet efficiënt te gebruiken en hoge pieken te vermijden door het verbruik te spreiden over de dag en de nacht.

Voor de energiekost zelf is er nog wel verschil in het dag- en nachttarief bij een tweevoudige meter. Is het dan sowieso interessant om toch nog te kiezen voor een tweevoudige meter? Dat hangt van je verbruiksmomenten af. De elektriciteitsprijs bij een enkelvoudige meter is lager dan het dagtarief bij een tweevoudige teller, maar duurder dan het nachttarief. tinyurl.com/WWTarieven

Het verschil tussen dag- en nachttarief is dus veel kleiner dan voorheen omdat er enkel bij de energiekost nog een verschil is. Ook bij deze energiekost is het verschil door de jaren heen kleiner geworden.

MIJN FLUVIUS

Als je een digitale meter hebt, dan kan je je energieverbruik en je piekvermogen opvolgen op Mijn Fluvius, de gratis online toepassing van Fluvius. Na een éénmalige registratie op www.mijnfluvius.be kan je steeds je verbruikshistoriek en piekvermogen raadplegen.

Je kan onmiddellijk je verbruik op jaar-, maand-, week- en dagbasis raadplegen. Bij het aanmelden kan je bij Fluvius ook een aanvraag indienen om je verbruik op kwartierbasis (in kWh) te kennen.

Voor het capaciteitstarief is de hoogste maandpiek van belang. Dat is het hoogste kwartiervermogen in een maand. Je kan zelf je kwartiervermogen (in kW) berekenen door het kwartiervermogen (in kWh) x4 te doen. Aan de hand van de hoogste piek kan

je afleiden welke toestellen daar het meest toe bijdragen. Je wordt niet afgestraft voor één hoge maandpiek, het capaciteitstarief wordt berekend op het gemiddelde van de maandpieken van de voorbije 12 maanden. Bijsturen indien mogelijk, loont dus. Filmpje: tinyurl.com/piekverbruik

De verbruiksdata

op mijn.fluvius.be/verbruik vind je de gemeten waarden van je digitale meter. Net als bij de klassieke meter het geval was, worden die waarden door Fluvius verwerkt en gevalideerd. Het zijn deze gevalideerde waarden die we doorkrijgen voor de facturatie. Dat gebeurt op basis van het Technisch Reglement van de Vlaamse energieregulator VREG. **Daardoor is het mogelijk dat de verbruiksgegevens op Mijn Fluvius licht afwijken van de verbruiken op je factuur.**

Energiedelen

We spreken van energiedelen als je eigen opgewekte energie, bv. met zonnepanelen deelt met jezelf of anderen: met je tweede verblijf, je burens, een studentenkot,... gratis of tegen een afgesproken prijs. Op het eerste zicht lijkt dit een eenvoudige win-win voor alle partijen. We zien momenteel echter weinig voordelen in energiedelen om een aantal redenen:

PER KWARTIER

Je kan in een bepaald kwartier niet meer stroom ontvangen dan wat je in dat kwartier verbruikt. Als je bv. energie deelt met je kinderen, dan kunnen zij de stroom die je zonnepanelen 's middags opwekken niet 's avonds gebruiken.

JE DEELT ENKEL ENERGIE

De ontvanger die de gedeelde energie verbruikt, betaalt voor dit verbruik nog wel netkosten, heffingen en taksen via zijn leverancier.

GEEN INJECTIEVERGOEDING

Wase Wind betaalt een eerlijke injectievergoeding voor de stroom die je opwekt en niet onmiddellijk verbruikt. Deze stroom wordt dan door ons aan een andere coöperant geleverd. Als je zelf de opgewekte stroom deelt, ontvang je van ons uiteraard geen injectievergoeding.

GEEN TUSSENKOMST IN DE PRIJSAFSPRAKEN

De partijen die samen energiedelen, moeten onderling een prijs en een

verdeelsleutel afspreken. Hier komt de leverancier of Fluvius niet in tussen.

COMPLEXE FACTURATIE

Voor de leverancier betekent dit een zeer complexe facturatie die bijkomende programmatie vereist. Dit brengt uiteraard een kost met zich mee, we rekenen een extra administratieve kost aan per deelnemend EAN nummer.

DIENTSTVERLENING

Stijgende energieprijzen, omschakeling naar een variabel tarief, de invoering van het capaciteitstarief, er kwam en komt nog steeds zeer

veel op ons af. Het is dan ook niet meer dan logisch dat we begin dit jaar een grote hoeveelheid vragen van onze klanten te verwerken kregen. Hierdoor liet een antwoord soms iets langer op zich wachten dan gewoonlijk, maar we zijn trots dat het ons gelukt is om iedereen uitgebreid te helpen. En dat blijven we doen.

De facturatie in goeie banen leiden met alle veranderingen, uitbetalen energieprijzen, overstap naar maandelijks afrekeningsfacturen, aanpassen voor-schotbedragen,... . Het lijkt soms een huzarenklus waarbij correctheid uiteraard de hoogste prioriteit heeft. Maar ook hier hebben we oog en begrip voor de bijhorende vragen en proberen we onze klanten zo goed mogelijk te informeren en te helpen. Klanten aan wie de energieprijzen door de FOD economie niet automatisch werden toegekend, hebben we uitgebreid te woord gestaan en geholpen opdat ze de premies toch zouden ontvangen.

Dienstverlening blijft één van onze prioriteiten.

JETTY EN CHRIS

LET OP voor een lange terugverdientijd van een thuisbatterij. Zelfs al stijgt het zelfverbruik bij zonnepanelen

gemiddeld van 28% naar 68% met een thuisbatterij, dan nog is de terugverdientijd ervan vaak meer dan 10 jaar.

Een inschatting van de terugverdientijd met een simulator.

tinyurl.com/battsimulator

Coöperant in de kijker

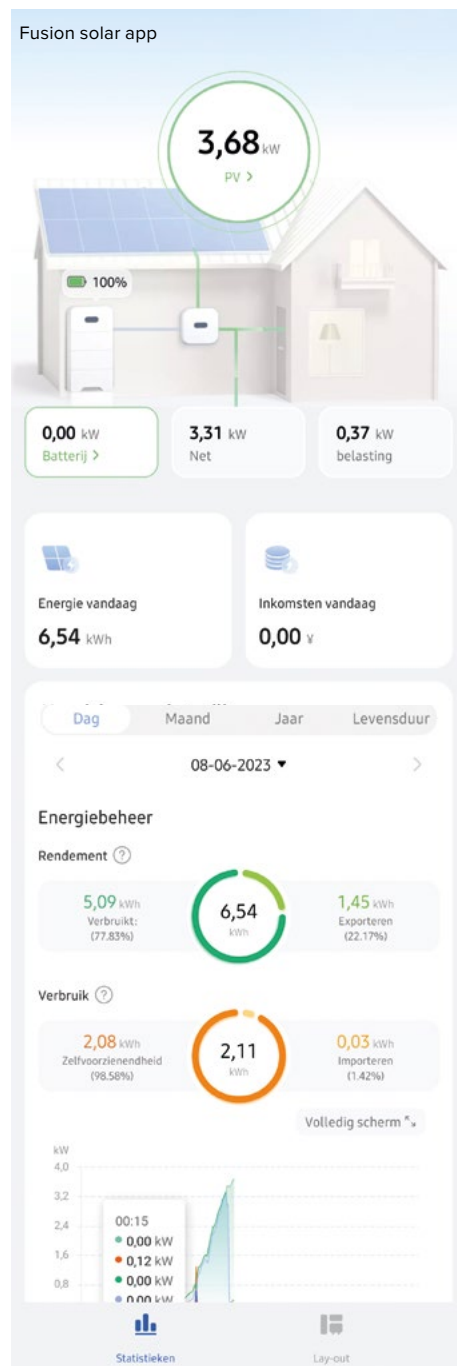
Energieambassadeurs

Patrick Aerts en Kenny Van Geel kozen jaren geleden bewust voor 100% zuivere Wase Windstream en groeiden uit tot ware energieambassadeurs.

Ecologie en budget

De energiecrisis waar we vorig jaar in terecht kwamen versnelde hun beslissing om te investeren in zonnepanelen en een thuisbatterij. Vanuit ecologisch oogpunt was dit sowieso een voor de hand liggende investering. Daar kwam nu het gevoel bij dat ze zichzelf willen behoeden voor hoge energiefacturen door gebeurtenissen die ze zelf niet in de hand hebben. De facturen van de afgelopen maanden

tonen aan dat ze in hun opzet geslaagd zijn, ze waren de afgelopen maanden 99,45% zelfvoorzienend. Met een minimaal verbruik en de injectievergoeding die ze via Wase wind ontvangen voor hun geïnjecteerde stroom was de laatste maandelijkse afrekening zelfs een bedrag in hun voordeel. **Ze vinden het vooral geweldig dat ze hun energiebudget perfect onder controle hebben zonder aan comfort te moeten inboeten.**

Maandelijks afrekeningsfacturen, SMR3

Ze hebben direct gebruik gemaakt van de mogelijkheid om over te stappen naar het meetregime SMR3. **Met maandelijks afrekeningsfacturen zien ze onmiddellijk het resultaat van hun inspanningen.** Jammer genoeg kwamen ook zij op de zogenaamde uitvallijst* van Fluvius terecht waardoor wij als leverancier hun meetgegevens niet doorkregen van Fluvius en dus ook geen facturen konden maken. Gelukkig was dit probleem na enkele maanden van de baan en werd hun verbruik en injectie met terugwerkende kracht correct gefactureerd.

Met en weten

De installateur van de zonnepanelen bezorgde hen de logingegevens waarmee ze alles in real time kunnen volgen in de FusionSolar App.

FUSIONSOLAR APP

Hoeveel produceren de zonnepanelen vandaag? Hoeveel verbruik is er op dit moment? Hoeveel gaat er naar de batterij? Hoeveel zit er nog in de batterij? Voor

Patrick en Kenny is deze App een zeer gemakkelijke tool zonder bijkomende kost om hun verbruik te regelen. Een eenvoudig voorbeeld, als ze 's avonds zien dat de batterij leeg is, dan wachten ze tot de volgende dag om de wasmachine aan te zetten.

MYFLUVIUS

Aanvullend kijken ze ook op MyFluvius**, terwijl in de FusionSolar App de actuele meetgegevens onmiddellijk zichtbaar zijn, zit er bij MyFluvius 1 of 2 dagen vertraging op.

Op MyFluvius is ook het piekvermogen te volgen waarop het capaciteitstarief wordt berekend. Zonder grote inspanningen zitten Patrick en Kenny nu op een gemiddelde piek van 3,1 kW terwijl Fluvius uitgaat van 4,7 kW voor een gemiddeld gezin. Ze letten er enkel op dat de wasmachine of droogkast niet draaien als ze op hun inductievuur koken. Dit is een grote verbruiker, in de app zien ze o.a. dat de inhoud van de batterij snel daalt bij gebruik van dit vuur.

DIGITALE METER

In de digitale meter zien ze enkel voordelen, zonder digitale meter zou de opvolging van hun verbruik en de maandelijks afrekeningen niet mogelijk zijn.

Toekomst

Patrick en Kenny zetten verder in op onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen en plannen in het najaar de installatie van een lucht-water warmtepomp samen met bijkomende zonnepanelen en een tweede thuisbatterij. Ze zijn zeer blij dat ze bij de verbouwingen aan hun woning in eerste instantie aan goeie isolatie gedacht hebben, een belangrijke eerste stap die ook in de toekomst blijft lonen.

Energieambassadeurs

Patrick en Kenny kunnen we zonder twijfel energieambassadeurs noemen. Hun enthousiasme werkt aanstekelijk. Ze stimuleren burens en familie om energiebesparende maatregelen te nemen en bieden hierbij graag hulp aan vanuit hun eigen ervaringen. Hier mogen ze trots op zijn!

* Door een probleem in de data-uitwisseling tussen Fluvius en de energieleverancier staan in Vlaanderen 20.000 afnemers op de zogenaamde uitvallijst.

** De gratis online toepassing van Fluvius om je energieverbruik en je piekvermogen op te volgen

JETTY

Danny Andries was de winnaar van onze fotowedstrijd met deze mooie foto, genomen in het bos van provinciaal domein De Ster!

Hij won het boek **Een jaar op stap door het wilde België** met een persoonlijke woordje van de auteur, **Pim Niesten**.

Activiteiten

Bezoekweken lagere en middelbare scholen

Met de bezoeken van 06-10.03 23 en 18-24.04 23 in Melsele en Zele gingen we van "putteke winter" naar de mooie lente. De sneeuw aan turbine Brabo gaf een feeëriek tintje aan de bezoeken. En de kou? "We zijn geen suikerklontjes hoor", aldus een 8-jarige enthousiaste bezoeker.

Meester Fred geeft de fakel door

Fred Waegeman kwam jaarlijks met het 4de leerjaar van VBS Oudenbos uit Lokeren naar onze Bezoekdagen in Zele. Dit jaar was voor hem de laatste editie, hij geeft na zijn pensionering de fakkel door aan juf Brenda die deze traditie zal verder zetten. "Een zeer goed programma" zegt hij, "anders zouden we niet jaar na jaar opnieuw deelnemen." Windenergie komt tijdens de lessen ook aan bod, ze hebben in de klas een mini windturbine. Dan is het natuurlijk tof om vlakbij een echte windturbine te kunnen staan en zelfs onderin een kijkje te mogen nemen. De gidsen geven goeie uitleg en weten de kinderen echt te boeien, aldus meester Fred. Bij het bekijken van de filmpjes op het einde van de gidsbeurt weten ze bijna alle vragen te beantwoorden. "En uiteraard zijn de VR brillen een fantastische uitbreiding waar de kinderen nog lang over navertellen". Dank je wel meester Fred om samen met ons bij vele kinderen hernieuwbare energie onder de aandacht te brengen!

Denkdag 13.03 23

Tijdens een denkdag met ons team, de gidsen en de Raad van Bestuur brainstormden we over de verwoording van onze visie in de statuten. Daarnaast stonden ook ons facturatiesysteem, de energiemarkt, de prijszetting en een opleiding over warmtepompen op het programma.

Tussen het in druk gaan van deze nieuwsbrief en de verzending staat nog op de planning:

Infomoment facturatie en tarieven, laadpalen en projectontwikkeling
19/06/23, turbine Nobel in Vrasene

Bezoekdagen lagere scholen
19-22/06/23, eveneens aan turbine Nobel

De tijd dringt

Brieven van Grootouders voor het Klimaat

Samengesteld door Bernard Hubeau en Marc Cabus

'De tijd dringt' is een indrukwekkende bundel brieven van 69 ambassadeurs of actieve Grootouders voor het Klimaat. Brieven gericht aan kinderen en kleinkinderen, aan bekende personen, beleidsmakers en autoriteiten. Er zijn bijdragen van bekende en minder bekende Vlamingen zoals Jan Houtekiet, Jeanne Devos, Geert Van Istendaal, Jan Peumans, Kathy Lindekens, Luc Cortebeek, Wouter Torfs...

In het zog van en als steun aan de jongerenmarsen voor het klimaat ontstond in januari 2019 de burgerbeweging Grootouders voor het Klimaat. Missie: 'een leefbare wereld voor onze kleinkinderen'. De beweging ijvert voor ingrijpende maatregelen die de samenleving nodig heeft in de klimaatcrisis. Dat is nogal wat en de transitie is ook nog een keer ongemeen dringend.

Dit boek gaat over de binnenkant van de beweging: wat bezielt al die vrijwilligers en sympathisanten? Maak kennis met analyses, ervaringen, emoties en beschouwingen in allerlei stijlen. Er zit (zelf) kritiek bij, humor en opvallend vaak optimisme. En in alle brieven leest u de hunkering naar de zo noodzakelijke aanpak van de systeemcrisis.

Want: De tijd dringt.

Meer weten over Grootouders voor het Klimaat?

www.grootoudersvoorhetklimaat.be
Het boek verscheen begin maart 2023 bij EPO, bevat 240 pagina's en kost €24,90

Het Wase Wind team wenst je een zalige zomer

Colofon

Wind nummer 12 verschijnt 4 x/j.

Eindredactie: Jetty Buyle

Werkten mee aan dit nummer:

Chris Derde, Geert Groessens, Ilona Piron,
Kris Aper, Jeroen Uyttersprot,
Stefaan Van Damme & Jetty Buyle

Redactieadres:

Samelstraat 21a
9170 Sint-Gillis-Waas
T 03 707 19 01
info@wasewind.be

Een uitgave van

 Wase Wind

 FORTECH

Vormgeving: brand-ink.be

Druk: ZwartOpWit.be

www.wasewind.be